
Onderwerp	Verlening uitsluitend recht inzameling huishoudelijk afval aan Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch
Portefeuillehouder	De heer dr. M.G.M. van der Poel

Aanleiding / voorgeschiedenis

Op 18 oktober 2016 besloot u om met ingang van 1 januari 2017 voor een periode van vijf jaar een uitsluitend recht te verlenen aan de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch (hierna: Afvalstoffendienst) voor de inzameling van huishoudelijk afval. Het uitsluitend recht eindigt daarmee op 31 december 2021. Dit voorstel gaat in op het opnieuw verlenen van een uitsluitend recht.

Feitelijke informatie

De Afvalstoffendienst zamelt in onze gemeente al sinds 2000 het huishoudelijk afval in. Eerst via een gemeenschappelijke regeling, die vanaf 1 januari 2017 werd opgevolgd door een uitsluitend recht.

Tot de inzameling van huishoudelijk afval door de Afvalstoffendienst behoren:

- het inzamelen van restafval;
- het inzamelen van PMD- en GFT-afval;
- het inzamelen van verpakkingsglas;
- het inzamelen van baby- en incontinentieluiers;
- het inzamelen van medisch afval in minicontainers;
- het inzamelen van oud papier;
- het inzamelen van Klein Chemisch Afval (KCA);
- het inzamelen van grof huishoudelijk afval;
- het inzamelen van Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur (AEEA);
- het inzamelen van hondenpoep;
- het uitvoeren van het container- en pasmanagement;
- het afhandelen van klachten van inwoners;
- het geven van voorlichting aan inwoners.

Voor de inzameling van textiel uit bovengrondse verzamelcontainers is een overeenkomst afgesloten met Baanbrekers. Voor de overige afvalstromen op de milieustraat (behalve voor de hierboven genoemde afvalstromen die ook op de milieustraat worden ingenomen) zijn afspraken gemaakt met andere afvalinzamelaars / verwerkers. Deze afvalstromen vallen daarmee buiten dit voorstel en buiten het te verlenen uitsluitend recht.

Samenwerking

De samenwerking met de Afvalstoffendienst verloopt uitstekend. De inzameling van het afval verloopt over het algemeen zonder klachten en waar wel klachten ontstaan worden die adequaat afgehandeld. De lijntjes tussen de gemeente en de medewerkers van de Afvalstoffendienst zijn kort en met de accountmanager vindt maandelijks overleg plaats om lopende zaken, ontwikkelingen, het uitvoeren van proeven of nieuwe maatregelen maar ook eventuele knelpunten te bespreken.

Looptijd

Het uitsluitend recht dat nu is verleend aan de Afvalstoffendienst heeft zoals gezegd een looptijd van vijf jaar. Er kan evenwel ook voor worden gekozen om het uitsluitend recht te verlenen voor onbepaalde tijd. De keuze van destijds voor een bepaalde looptijd had meerdere redenen. Zo was het een nieuwe, en in dat opzicht voor de gemeente nog onbekende constructie. Ook was op dat moment net de invoering van het omgekeerd inzamelen, samen met de Afvalstoffendienst, aan de gang,

waarbij de Afvalstoffendienst investeringen had gedaan in de ondergrondse containers. Voor de Afvalstoffendienst reden om zich slechts voor een vooraf bepaalde periode vast te leggen.

Inmiddels is het omgekeerd inzamelen alweer enige jaren ingevoerd. Er staan vooralsnog geen grote wijzigingen op de planning in de afvalinzameling. De Afvalstoffendienst heeft een voorkeur voor het verkrijgen van het uitsluitend recht voor onbepaalde tijd.

Concurrentie

De inzameling van huishoudelijk afval zou ook kunnen worden aanbesteed. Er zijn immers meerdere partijen op de markt die zich bezig houden met afvalinzameling. Recente ontwikkelingen laten echter zien dat steeds meer gemeenten de inzameling van het huishoudelijk afval regelen door het vestigen van een uitsluitend recht. Dit is het gevolg van ervaringen met recent uitgevoerde aanbestedingen, waarbij slechts één inschrijving werd ontvangen. De aanbestedende gemeente werd hiermee opgezadeld met de 'hoofdprijs'. Ook werden bij aanbestedingen geen inschrijvingen ontvangen. Dit risico is nog groter bij gemeenten die omgekeerd inzamelen als inzamelsysteem hebben, waarbij er veel kraanwerkzaamheden zijn en er veel administratief werk om de hoek komt kijken. Werk dat als niet heel aantrekkelijk wordt ervaren door partijen.

In artikel 2.24 van de Aanbestedingswet staat een uitzonderingsmogelijkheid voor het aanbesteden van overheidsopdrachten. Deze mogelijkheid wordt beschreven als 'uitsluitend recht'. Dit houdt in dat een aanbestedende dienst een overheidsopdracht mag gunnen aan een andere aanbestedende dienst op basis van het vestigen van uitsluitend recht. In dat geval is er geen verplichting om de overheidsopdracht aan te besteden.

Om een teleurstellende aanbesteding te voorkomen verlenen steeds meer gemeenten een uitsluitend recht aan een dergelijke partij. (Recente) voorbeelden zijn Goirle dat een uitsluitend recht heeft verleend aan het BAT (afvalinzamelbedrijf van de gemeente Tilburg) en Altena, Oisterwijk en Vught die een uitsluitend recht hebben verleend aan de Afvalstoffendienst.

Uit een recent uitgevoerde benchmark door de gemeente Altena blijkt dat de tarieven van de Afvalstoffendienst marktconform zijn. Het zou kunnen gebeuren dat de tarieven van de Afvalstoffendienst te zijner tijd uit de pas gaan lopen met de tarieven in de markt. In dat geval bestaat altijd de mogelijkheid om het uitsluitend recht tussentijds te beëindigen. Daarnaast rekent de Afvalstoffendienst voor het geven van advies en het meedenken aan proeven met andere manieren van afvalinzameling geen advieskosten. Dat laatste is ook gebleken bij de invoering van het omgekeerd inzamelen.

Afweging

De Afvalstoffendienst heeft de afgelopen jaren bewezen net dat stapje extra te willen en kunnen zetten bij het streven van de gemeente naar een optimaal afvalbeleid met een goede scheiding van afvalstoffen en een efficiënte afvalinzameling. De samenwerking met en de inzet van de Afvalstoffendienst bij bijvoorbeeld de invoering van het omgekeerd inzamelen heeft enorme meerwaarde voor de gemeente gehad en heeft tot uitstekende inzamel- en scheidingsresultaten geleid.

Wellicht bevinden zich in de afvalmarkt ook andere spelers, voornamelijk commerciële partijen, die een net iets lager tarief voor de inzamelwerkzaamheden kunnen en willen bieden. De verwachting is echter dat zij niet zo soepel kunnen en willen meebewegen met de gemeente in al haar wensen en eisen of dat zij extra kosten in rekening zullen brengen bij het bedenken en invoeren van nieuwe ontwikkelingen en inzamelmethoden. En innovatie is iets dat onlosmakelijk is verbonden met het streven naar een optimaal afvalbeleid en goede afvalscheiding en -preventie.

Het grote voordeel van het verlenen van een uitsluitend recht voor onbepaalde tijd is dat de gemeente de samenwerking tussentijds, met een redelijke opzegtermijn (van zes tot negen maanden), kan beëindigen. Dit zal in de onderliggende overeenkomst worden opgenomen. Bij het verlenen van een uitsluitend recht met een vastgestelde looptijd is die mogelijkheid er niet.

Ook is een voordeel dat niet steeds, na afloop van de looptijd van het uitsluitend recht, opnieuw hetzelfde voorbereidings- en besluitvormingstraject hoeft te worden doorlopen.

Het loslaten van een vooraf bepaalde looptijd bij het opnieuw verlenen van het uitsluitend recht heeft als voordeel dat er de zekerheid is om de overeenkomst te kunnen beëindigen als de omstandigheden daar om zouden vragen.

Het voorstel is dan ook om op grond van artikel 7, eerste lid van de Afvalstoffenverordening 2013 van de gemeente Heusden, de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch aan te wijzen als inzameldienst en op basis daarvan aan de Afvalstoffendienst per 1 januari 2022 een uitsluitend recht voor onbepaalde tijd te verlenen voor de inzameling van huishoudelijk afval in onze gemeente.

Inzet van middelen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. De kosten voor de inzameling van huishoudelijk afval worden gedekt door de hiervoor bestemde budgetten binnen de begroting.

Risico's

Het risico op het instellen van bezwaar door andere partijen wordt als klein beschouwd, door het specifieke systeem van omgekeerd inzamelen in onze gemeente. Ook speelt mee dat bij de vorige verlening van het uitsluitend recht geen zienswijzen zijn ontvangen en ook geen beroep is ingediend.

Procedure / vervolgstappen

Gelet op de voorgeschiedenis is ervoor gekozen om niet opnieuw de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (ter inzage legging voor in te dienen zienswijzen) toe te passen. Op het verlenen van het uitsluitend recht is dan wel de reguliere bezwaarprocedure van toepassing. Daarna staat beroep open bij de rechtbank.

Als u conform dit voorstel besluit, en na het aflopen van de bezwaar- en beroepstermijn, zal vervolgens de onderliggende overeenkomst worden opgesteld.

Het college besluit nu door het verlenen van dat uitsluitend recht in wezen om de daartoe strekkende overeenkomst aan te gaan, verder onder dezelfde voorwaarden.

Het besluit zal worden gepubliceerd in het elektronisch Gemeenteblad op www.overheid.nl, op de gemeentelijke informatiepagina in het Weekblad Heusden en op de gemeentelijke website.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 7 september 2021

besloten:

- als inzameldienst op grond van artikel 3 van de Afvalstoffenverordening 2017 van de gemeente Heusden weer de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch aan te wijzen;
- op basis daarvan aan de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch per 1 januari 2022 een uitsluitend recht voor onbepaalde tijd te verlenen voor de inzameling van huishoudelijk afval in de gemeente Heusden en de daartoe strekkende overeenkomst aan te gaan.

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans